

N:o 200.

Kungl. Maj:ts nådiga proposition till Riksdagen angående användande af besparingar å vissa extra ordinarie anslag till anskaffning af krigsfartygsmateriel; gifven Stockholms slott den 2 april 1909.

Under åberopande af bilagda utdrag af statsrådsprotokollet öfver sjöförsvarsärenden för denna dag vill Kungl. Maj:t härmed föreslå Riksdagen medgifva,

att följande besparingar, hvilka uppstått	
å det af 1902 års Riksdag beviljade anslag till nybyggnad af undervattensbåten Hajen	kronor 17,026: 43
å det af 1902—1904 års Riksdagar anvisade anslag till nybyggnad af pansarkryssaren Fylgia	» 685,000: —
å det af 1903 års Riksdag beviljade anslag till nybyggnad af torpedbåten Plejad	» 17,533: 46
å det af 1903—1905 års Riksdagar anvisade anslag till nybyggnad af pansarbåten Oscar II	» 60,000: —
å det af 1904 och 1905 års Riksdagar anvisade anslag till nybyggnad af jagaren Magne	» 81,956: 44
samt å det af 1905 och 1906 års Riksdagar anvisade anslag till nybyggnad af jagaren Vale, sistberörda besparing, som utgör minst 67,000 kronor, dock endast med	» 66,482: 20

eller således tillhopa kronor 927,998: 53,

mätte få användas till täckande af återstående brist i det af 1899 års Riksdag beviljade anslag till förändring af pansarbåtarna Svea, Göta och Thule .....

kronor 824,136: 57

transport kronor 824,136: 57

	transport kronor	824,136: 57
af bristen i det af 1901 års Riksdag beviljade anslag för ändring af stångtorpedbåtar till bevakningsbåtar.....	»	11,127: 18
samt af bristen i det af 1901 och 1902 års Riksdagar anvisade anslag till nybyggnad af torpedbåtarna Orion, Sirius, Kapella, N:o 83 och N:o 85.....	»	92,734: 78
		<hr/>
tillhopa således utgörande kronor		927,998: 53

De till ärendet hörande handlingar skola Riksdagens vederbörande utskott tillhandahållas; och Kungl. Maj:t förblifver Riksdagen med all kungl. nåd och ynnest städse välbevågen.

GUSTAF.

C. A. Ehrensvärd.

*Utdrag af protokollet öfver sjöförsvarsärenden, hållet inför
Hans Maj:t Konungen i statsrådet å Stockholms slott den
2 april 1909.*

Närvarande:

Hans excellens herr statsministern LINDMAN,
Statsråden: PETERSSON,
              HEDERSTIERNA,
              HAMMARSKJÖLD,
              SWARTZ,
              grefve HAMILTON,
              grefve EHRENSVÄRD,
              MALM,
              LINDSTRÖM,
              NYLANDER.

Departementschefen, statsrådet grefve Ehrensvärd anförde härefter:
På sätt det vid Eders Kungl. Maj:ts nådiga proposition n:o 116
till 1908 års Riksdag fogade utdrag af statsrådsprotokollet öfver sjö-
försvarsärenden för den 20 mars 1908 utvisar, har jag redan anmält, att
uti det af 1899 års Riksdag beviljade anslaget till förändring af 1:a klass
pansarbåtarna Svea, Göta och Thule en brist å 1,046,187 kronor 5 öre
uppstått. Efter framställning af Eders Kungl. Maj:t medgaf 1908 års
Riksdag, att ett belopp å 222,050 kronor 48 öre af denna brist fick
täckas med då tillgängliga besparingar, som uppkommit å andra anslag
för likartadt ändamål, hvadan den nu återstående bristen utgör 824,136
kronor 57 öre.

1901 års Riksdag beviljade på extra stat för år 1902 ett anslag af
107,900 kronor för ändring af stångtorpedbåtar till bevakningsbåtar.

Sedan detta arbete fullbordats, har, enligt anmälan af marinförvaltningen, visat sig, att kostnaden härför öfverstigit det anvisade beloppet med 11,127 kronor 18 öre.

I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag beviljade 1901 års Riksdag å extra stat till nyanskaffning af krigsfartygsmateriel, bland annat, ett belopp af 598,050 kronor för påbörjande af fem torpedbåtar, däraf tre af 1:a och två af 2:a klass. 1902 års Riksdag biföll Kungl. Maj:ts då gjorda framställning om anvisande af ett lika stort belopp till fullbordande af samma fartyg. Arbetet med byggandet och utrustandet af ifrågavarande torpedbåtar, som benämnts Orion, Sirius, Kapella, N:o 83 och N:o 85, är numera afslutadt. Enligt hvad marinförvaltningen anmält, hafva de för ändamålet beviljade anslagen, tillhoppa 1,196,100 kronor, öfverskridits med 92,734 kronor 78 öre.

För täckande af nu ifrågavarande brister å sammanlagdt 927,998 kronor 53 öre har marinförvaltningen ansett lämpligen böra användas besparingar, som uppstått å andra extra ordinarie anslag till anskaffning af fartygsmateriel; och har marinförvaltningen i underdåniga skrivelser den 14 november 1908 och den 29 mars 1909 meddelat, att följande besparingar af berörda slag för närvarande finnas att tillgå, nämligen:

å det af 1902 års Riksdag beviljade anslag till nybyggnad af undervattensbåten Hajen	kronor	17,026: 43
å det af 1902—1904 års Riksdagar anvisade anslag till nybyggnad af pansarkryssaren Fylgia (6,710,400 kronor)	»	685,000: —
å det af 1903 års Riksdag beviljade anslag till nybyggnad af 1:a klass torpedbåten Plejad (455,000 kronor)	»	17,533: 46
å det af 1903—1905 års Riksdagar anvisade anslag till nybyggnad af 1:a klass pansarbåten Oscar II (7,085,800 kronor)	»	60,000: —
å det af 1904 och 1905 års Riksdagar anvisade anslag till nybyggnad af jagaren Magne (1,212,000 kronor)	»	81,956: 44
samt å det af 1905 och 1906 års Riksdagar anvisade anslag till nybyggnad af jagaren Vale (1,212,000 kronor)	»	67,000: —

eller således sammanlagdt kronor 928,516: 33,

Marinförvaltningen har beträffande ifrågavarande besparingar å anslagen till pansarkryssaren Fylgia, pansarbåten Oscar II och jagaren Vale tillkännagifvit, att hvart och ett af de uppgifna beloppen utgjorde hvad som beräknades minst återstå besparadt, sedan medel afsatts för utförande af ännu icke afslutade kompletteringsarbeten å vederbörande fartyg.

I likhet med hvad jag i mitt yttrande till statsrådsprotokollet ofvan nämnda den 20 mars 1908 framhållit angående orsakerna till den uppkomna bristen i anslaget till förändring af pansarbåtarna Svea, Göta och Thule, är den hufvudsakliga anledningen till öferskridandet af berörda anslag till ändring af stångtorpedbåtar till bevakningsbåtar och till byggande af förstnämnda fem torpedbåtar att finna i den betydande stegring af såväl material- som arbetskostnad, hvilken inträdt under tiden från det kostnadsberäkningarna för dessa arbeten uppgjorts och till dess arbetena utförts.

Den redan förut efter Riksdagens medgifvande anlitade utvägen att medelst öferskott å anslag täcka brister i andra anslag för likartade ändamål synes mig fortfarande böra komma till användning.

På grund af hvad sålunda blifvit anfördt får jag, i anslutning till af marinförvaltningen jämväl afgifvet förslag, i underdånighet hemställa, det täcktes Eders Kungl. Maj:t föreslå Riksdagen medgifva, att följande besparingar, hvilka uppstått

å det af 1902 års Riksdag beviljade anslag till nybyggnad af undervattensbåten Hajen	kronor	17,026: 43
å det af 1902—1904 års Riksdagar anvisade anslag till nybyggnad af pansarkryssaren Fylgia	»	685,000: —
å det af 1903 års Riksdag beviljade anslag till nybyggnad af torpedbåten Plejad	»	17,533: 46
å det af 1903—1905 års Riksdagar anvisade anslag till nybyggnad af pansarbåten Oscar II	»	60,000: —
å det af 1904 och 1905 års Riksdagar anvisade anslag till nybyggnad af jagaren Magne	»	81,956: 44
samt å det af 1905 och 1906 års Riksdagar anvisade anslag till nybyggnad af jagaren Vale, sistberörda besparing, som utgör minst 67,000 kronor, dock endast med	»	66,482: 20

eller således tillhopa kronor 927,998: 53,

måtte få användas till täckande af återstående brist i det af 1899 års Riksdag beviljade anslag till förändring af pansarbåtarna Svea, Göta och Thule	kronor 824,136: 57
af bristen i det af 1901 års Riksdag beviljade anslag för ändring af stångtorpedbåtar till bevak- ningsbåtar	» 11,127: 18
samt af bristen i det af 1901 och 1902 års Riksdagar anvisade anslag till nybyggnad af torped- båtarna Orion, Sirius, Kapella, N:o 83 och N:o 85	» 92,734: 78
<hr/>	
tillhoppa således utgörande	kronor 927,998: 53.

Denna af statsrådets öfriga ledamöter biträdda hemställen behagade Hans Maj:t Konungen i nåder bifalla; och skulle nådig proposition till Riksdagen aflåtas af den lydelse, en vid detta protokoll fogad bilaga utvisar.

Ex protocollo:

R. Sundin.